

Budsjettnotat fra Norsk Tjenestemannslag

Statsbudsjettet 2022

Driftskutt

Budsjettframlegget foreslår videreføring av flate kutt som går utover kvaliteten på tjenestene. NTL krever at kuttet fjernes til fordel for en reell økning minst i tråd med den generelle lønns- og prisveksten.

Arbeids- og velferdsetaten

Effektiviseringskuttene har samlet for perioden 2015 til 2022 kommet opp i 600 millioner for NAV. Samtidig ligger det inne en symbolsk «styrking» av driftsbudsjettet på 50 millioner. Det er alt for lite og svekker NAVs evne til å levere på samfunnsoppdraget. Vi krever at NAV får tilbake det som er kuttet flatt i driftsbudsjettet gjennom disse årene.

Koronamidler

NAV har fått et veldig stort nedtrekk av koronamidler. Midlertidig bevilgning på koronamidler er på 75 millioner, som er en reduksjon på 791 millioner kroner sammenlignet med disponibel bevilgning for 2021. Det store nedtrekket av koronamidler er krevende, spesielt i arbeids- og tjenestelinjen og særlig i NAV Kontaktsenter. Det er et stort gap mellom fortsatt store oppgaver knyttet til koronahandtering og stort nedtrekk i ressurser som har vært knyttet til koronahandtering. Vi krever at bevilgningen til NAV økes for å gjøre NAV i stand til å håndtere ettervirkningene av koronapandemien. Styrkingen bør gjøres permanent da det antas at effekten av korona vil være langvarig, samt at det er signalisert en satsning på oppfølgingsarbeidet i NAV i regjeringsplattformen.

AAP

Nytt unntak fra maksimal varighet for arbeidsavklaringspenger som foreslås innført med virkning fra 1. juli 2022 hvor det gis mulighet til forlengelse av stønadperioden ved lang ventetid på behandling, er en god begynnelse, men ikke tilstrekkelig. Personer som mottar arbeidsavklaringspenger, må få forlengelse dersom de ikke er ferdig avklart fra NAV eller helsevesenet.

Dagsats tiltakspenger

Forslaget om å innføre en felles dagsats for tiltakspenger tilsvarende minste sats på dagpenger, må avvises. Det er ikke spesielt motiverende for tiltaksdeltakere å få kutt i en allerede lav inntekt og konsekvensen blir større behov for sosialhjelp. Dette føyer seg inn i rekken av usosiale kutt fra den avgåtte regjeringen.

Individuell jobbstøtte

Styrkingen av Individuell jobbstøtte og IPS-ung som ble vedtatt i forbindelse med Prop. 79 S (2020–2021) bør ytterligere trappes opp. Det fins ingen offentlige virksomheter som har satt ut så stor andel av kjerneoppgavene sine til eksterne aktører som det NAV har med arbeidsmarkedstiltakene. En opptrapping av tiltak i egenregi er høyst påkrevet og vi ber om 100 millioner ekstra til dette i 2022, samt at det lages en opptrappingsplan. Videre må hele ordningen med arbeidsmarkedstiltak gjennomgås for å styrke NAVs mulighet til å tilpasse kjøp av tiltak til den enkeltes behov.

Endring i fribeløp for uføre

Solbergregjeringa fremmet forslag om endringer i reglene om fribeløp for uføretrygdede som NTL har gått imot. I forslaget til statsbudsjett er det beregna at en omlegging vil føre til en reduksjon i utgiftene til uføretrygd fra folketrygden og uførepensjon Statens pensjonskasse på 254 mill. kroner i 2022. Dette beviser at dette er en sparereform og ikke noe som kommer de uføre til gode. Vi ber derfor om at denne endringen stoppes.

Arbeidstilsynet

Hurdalserklæringen varsler en styrking av tilsynet. Denne må finne sted fra og med neste budsjettår. Tilsynet har de senere årene fått jevnlig nedskjæringer i budsjettet som følge av ABE-kutt. I budsjettfremlegget får tilsynet flere oppgaver, men vil ikke kunne oppbemanne for å fylle disse. Forslaget til budsjett er lang under lønns- og prisvekst og vil medføre en ytterligere svekkelse av tilsynet.

Under Solbergregjeringen har antallet inspektører blitt redusert betraktelig og antall tilsyn har falt dramatisk. I 2015, det første året med osthøvelkutt, ble det gjennomført 17 939 tilsyn, tallet for 2019 var nede i 12 362. Dette skal dekke kontroll og tilsyn med 250 000 virksomheter.

NTL er svært bekymret for samfunnsvirkningene av et arbeidsliv hvor virksomheter kan bryte arbeidsmiljølovgivningen og hvor sannsynligheten for å få tilsyn er lav eller ikke-eksisterende. Arbeidstilsynets kapasitet har blitt kraftig nedbygget og redusert gjennom de siste to regjeringsperiodene.

Tilsynet må oppbemannes med den kapasiteten som er forsvarlig med hensyn til opplæring og oppfølging av nye kontrollører hvert år i flere påfølgende år fremover. Tilsynet må innen 2023 minst opp på et inspektørnivå fra 2015, unntatt a-krim, på 320 inspektører. I budsjettet må styrkingen øremerkes inspektører.

Tilsynets håndheving har dreid mer i retning av overtredelsesgebyr fremfor anmeldelser. Andelen utstedte gebyr øker stadig, mens færre lovbrudd blir anmeldt. Når grensene for å utstede overtredelsesgebyr har økt, medfører dette etter NTLs syn, at man i realiteten senker terskelen for å begå arbeidslivskriminalitet. Tilsynet bør prioritere anmeldelser og ressursene til å forfølge dem må koordineres med økte bevilgninger til håndtering av anmeldelsene hos politi og påtalemyndighet.

Omlegging av premiesystem i SPK

Forslaget om omlegging av systemet for pensjonspremie i SPK er dårlig forankret og dokumentert. Vi etterlyser videre en kost/nytte-analysen knyttet til kostnaden av innføringen av det nye systemet som vil utgjøre hele 164,5 millioner knyttet til kapittel 2470 post 45. Tjenestemannsorganisasjonene i staten har ikke vært involvert i prosessen, og det er derfor vanskelig å overskue konsekvensene av en slik innføring. Vi er bekymret for at en omlegging der hver enkelt virksomhet skal dekke egne kostnader for eksempel skal føre til et ytterligere press på sårbarhetsgrensene og at omleggingen vil gjøre det mer attraktivt å privatisere renhold, da det ikke er sårbarhetsgrense for private renholdsvirksomheter. Tilbakemeldingene fra ulike virksomheter tyder også på at tallene som er lagt inn i statsbudsjettet på endringer i pensjonsutgifter for virksomhetene ikke stemmer, slik at innføringa ikke blir nøytral. Vi ber om at omleggingen stanses, noe som vil frigjøre utviklingsmidler på 164,5 millioner.

Dersom komiteen har spørsmål eller ønsker mer informasjon, ber vi om at dere tar kontakt med oss ved forbundssekretær Torstein Brechan, tb@ntl.no, telefon 949 70 794

Med vennlig hilsen,

Kjersti Barsok
forbundsleder